

La graulha qui volè apréner lo gascon

Un còp èra ua graulha qui vivè urosa tot prèu deu lac de Castèth. Un bèth dia, au sortit de l'aiga, tota lusenta que's secava en saunejar au gran sorelh de junh, au ras deu camin qui puja de cap a Laruntz.

Ad aqueth moment, qu'entenó ua bronidèra, esquiras e esquiretas, trucs e truquets, bèstias qui belavan e batalavan. Au beth miei de l'aulhada que vedó un marro deus beths dab un trucon deus tindants. L'uelh e l'aureilha suspresas que s'avisè que ne comprenèva pas çò que's disèn.

La graulha curiosa que's tornè de cap a la mei sapienta deu lac, la tortuga qui i demora despuish lhèu cent ans o mei enqüèra. La tortuga qu'expliquè qu'èra l'amentanhada, que las aulhas tornarén passar a la fin de l'estiu e que las aulhas que parlavan gascon.

Alavetz, la graulha que digó : " Que voi apréner lo gascon! E podossi parlar atau quan lo marro deus beths dab un trucon deus tindants tornèsse passar !"

Un salmon qui passè vista en pujar, eth tanben que l'entenó e que'u lancè : " Mei baish que i a ua escòla ! "

E la graulha que's gahè de tira lo camin.

Qu'encontrè lo cigne : « Adiu cigne fièr ! E vòs viéner dab jo tà apréner lo gascon ?

- Lo gascon ? E perqué ? Qu'ei ua lenga de sauvatges ! »

Capborruda, la graulha que contunhè e qu'encontrè la damisèla : «Adiu damisèla charmantina ! E vòs viéner dab jò tà apréner lo gascon ?

- Lo gascon ? Quiò que vieni ! La vita qu'ei braca e que cau apréner tot çò qui'ns pòt obrir l'esperit. »

Assegurada, que contunhè dab la berogina e qu'encontrèn lo taishon : « Adiu taishon tinhós ! E vòs viéner dab nosautes tà apréner lo gascon ?

- Lo gascon ? Mes a qué pensas, adara aquera lenga n'ei pas de noste temps, que vau mièlher conéisher l'anglés ! »

Mespresasas d'aqueth triste aujami, que contunhèn e qu'encontrèn la grua : «Adiu grua eleganta ! E vòs viéner dab nosautes tà apréner lo gascon ?

- Lo gascon ? Qu'as rason ! Que i a hèra de lengas peu monde e que las cau har víver totas ! Quiò que vieni ! »

De mei en mei hardidas, que trobèn ua vop vegetariana : « Adiu béra vop saura ! E vòs viéner dab nosautes tà apréner lo gascon ?

- Lo gascon ? Quiò que vieni, atau que poderèi explicar au monde deus parçans que ne soi pas panaire de porras e ne cau pas sortir lo fusilh ! »

Totas amassas que contunhèn a cap vath.

En passar au ras d'un estanquet, qu'entenón a cantar e que reconeishón la lenga de las aulhas. Qu'èra un ors qui miava la canta. Quan demandèn quin podèvan apréner la lenga, lo Monsur que'us responò :

« Que v'escadetz plan, que soi jo lo regent de gascon ! »

Qu'ei atau qu'ua graulha s'en tornè a l'escola.